

فهرست مطالب

۱۱.....	مقدمه
بخش اول: «تئوری عدم پیش‌بینی» و تغییر اوضاع و احوال در حقوق ایران، انگلیس و آمریکا	
۱۵.....	
فصل اول: تئوری عدم پیش‌بینی	
۱۷.....	مبحث اول: مفهوم و ماهیت حقوقی تئوری عدم پیش‌بینی
۱۷.....	گفتار اول: مفهوم تئوری عدم پیش‌بینی
۲۱.....	گفتار دوم: ماهیت حقوقی تئوری عدم پیش‌بینی
۲۳.....	مبحث دوم: سابقه‌ی تاریخی تئوری عدم پیش‌بینی
۲۳.....	گفتار اول: از دوران باستان تا قرن پانزدهم
۲۸.....	گفتار دوم: در اوایل دوره مدرن
۳۲.....	گفتار سوم: در قرن نوزدهم و بعد از آن
۳۵.....	مبحث سوم: تئوری عدم پیش‌بینی در برخی از نظام‌های حقوقی معاصر
۳۵.....	گفتار اول: فرانسه
۳۸.....	گفتار دوم: ایتالیا
۴۰.....	گفتار سوم: اسپانیا
۴۳.....	گفتار چهارم: بلژیک
۴۵.....	مبحث چهارم: شرایط لازم برای اعمال تئوری عدم پیش‌بینی
۴۶.....	گفتار اول: ضرورت وقوع حادثه
۵۰.....	گفتار دوم: حادثه باید غیر قابل پیش‌بینی باشد
۶۰.....	گفتار سوم: حادثه باید غیر قابل اجتناب باشد
۶۳.....	گفتار چهارم: حادثه باید غیرقابل انتساب به طرفین قرارداد باشد
۶۸.....	گفتار چهارم: حادثه باید دگرگونی اساسی و بنیادی در عقد ایجاد نماید
۷۶.....	مبحث پنجم: مبانی حقوقی تئوری عدم پیش‌بینی
۷۷.....	گفتار اول: نظریه شرط ضمنی
۸۵.....	گفتار دوم: نظریه تفسیر قرارداد
۹۰.....	گفتار سوم: نظریه علت

۶ تئوری عدم پیش بینی و تعديل قرارداد

۹۲.....	گفتار چهارم: نظریه سوء استفاده از حق
۹۵.....	گفتار پنجم: نظریه دارا شدن غیر عادلانه یا بدون سبب
۹۸.....	گفتار ششم: نظریه رفتار خلاف حسن نیت
۱۰۶.....	مبحث ششم: آثار تئوری عدم پیش بینی
۱۰۷.....	گفتار اول: خاتمه قرارداد
۱۰۷.....	گفتار دوم: مذاکره مجدد
۱۰۹.....	گفتار سوم: تعديل قرارداد
۱۱۰.....	فصل دوم: تغییر اوضاع و احوال در حقوق ایران
۱۱۰.....	مبحث اول: قاعده نفی عسر و حرج
۱۱۱.....	گفتار اول: مفهوم عسر و حرج
۱۱۳.....	گفتار دوم: مستندات قاعده
۱۱۳.....	بند اول) کتاب
۱۱۵.....	بند دوم) سنت
۱۱۷.....	بند سوم) اجماع
۱۱۸.....	بند چهارم) عقل
۱۲۱.....	گفتار سوم: دلالت قاعده
۱۲۳.....	گفتار چهارم: قلمرو قاعده
۱۲۴.....	گفتار پنجم: اجرای قاعده در مورد حوادث پیش بینی نشده
۱۳۱.....	مبحث دوم: قاعده لاصرر
۱۳۲.....	گفتار اول: مفهوم ضرر
۱۳۲.....	گفتار دوم: مستندات قاعده لاضر
۱۳۳.....	بند اول) کتاب
۱۳۴.....	بند دوم) سنت
۱۳۶.....	گفتار سوم: مفad قاعده لاضر
۱۳۶.....	بند اول) نفی احکام ضرری
۱۳۷.....	بند دوم) نفی حکم به لسان نفی موضوع
۱۳۸.....	بند سوم) نفی ضرر غیر متدارک
۱۳۹.....	بند چهارم) نهی از ضرر زدن مردم به یکدیگر
۱۴۰.....	گفتار چهارم: اجرای قاعده لاضر در مورد حوادث پیش بینی نشده
۱۴۳.....	مبحث سوم: نظریه غبن حادث

۱۴۵.....	گفتار اول: مفهوم و مبنای غبن حادث.....
۱۴۷.....	گفتار دوم: شرایط استناد به غبن حادث.....
۱۴۹.....	گفتار سوم: ضمانت اجرای غبن حادث.....
۱۵۱.....	گفتار چهارم: نقد و بررسی نظریه غبن حادث.....
۱۵۶.....	فصل سوم: تغییر اوضاع و احوال در حقوق انگلیس و آمریکا.....
۱۵۶.....	بحث اول: تغییر اوضاع و احوال در حقوق انگلیس.....
۱۵۶.....	گفتار اول: سیر پیدایش و تحول فراستریشن در حقوق انگلیس.....
۱۶۰.....	گفتار دوم: مبانی «فراستریشن» در حقوق انگلیس.....
۱۶۱.....	بند اول) نظریه شرط ضمنی (Implied term theory بند دوم) نظریه حل و فصل عادلانه و منصفانه (Just solution theory)
۱۶۳.....	(Foundation of the contract)
۱۶۴.....	بند سوم) نظریه از بین رفتن اساس و مبنای قرارداد (Construction theory)
۱۶۷.....	بند چهارم) نظریه تفسیر قرارداد (Failure of consideration)
۱۶۹.....	بند پنجم) نظریه از بین رفتن عوض (Impracticability)
۱۷۲.....	بند ششم) مبنای برگریده (Incapacity)
۱۷۰.....	گفتار سوم: اثر فراستریشن.....
۱۷۸.....	بحث دوم: تغییر اوضاع و احوال در حقوق آمریکا.....
۱۷۸.....	گفتار اول: سیر تاریخی.....
۱۸۰.....	گفتار دوم: مفهوم دکترین غیرعملی شدن قرارداد (Impracticability)
۱۸۲.....	گفتار سوم: شرایط لازم برای تحقق دکترین غیرعملی شدن قرارداد.....
۱۸۳.....	بند اول) عدم تقبل خطر (ریسک) حادثه توسط یکی از طرفین.....
۱۸۴.....	بند دوم) عدم وقوع حادثه فرض اساسی انعقاد قرارداد بوده باشد.....
۱۸۶.....	بند سوم) وقوع حادثه موجب غیرعملی شدن قرارداد گردد.....
۱۸۷.....	بند چهارم) تغییرات بازاری موجب غیرعملی شدن قرارداد نمی شود.....
۱۹۰.....	گفتار چهارم: مبنای دکترین غیر عملی شدن قرارداد.....
۱۹۰.....	بند اول) مبنای دکترین.....
۱۹۳.....	بند دوم) آثار دکترین غیرعملی شدن قرارداد.....
۱۹۳.....	۱- انحلال قرارداد.....
۱۹۵.....	۲- تعدیل قرارداد.....

۸ تئوری عدم پیش بینی و تعديل قرارداد

بخش دوم: مفهوم و انواع تعديل قرارداد با تأکید بر رابطه آن با تئوری عدم پیش بینی	۱۹۹
فصل اول: مفهوم و ویژگی های تعديل قرارداد (به معنای خاص آن)	۲۰۲
مبحث اول: مفهوم تعديل و موضع نظام های حقوقی در قبال نهاد تعديل قرارداد با توجه به مفهوم خاص آن	۲۰۲
گفتار اول: مفهوم تعديل	۲۰۲
بند اول) معنای لغوی	۲۰۲
بند دوم) تعریف اصطلاحی	۲۰۳
گفتار دوم: موضع نظامهای حقوقی در قبال نهاد تعديل قرارداد با توجه به مفهوم خاص آن	۲۰۶
مبحث دوم: ویژگی های تعديل قرارداد	۲۰۹
گفتار اول: هدف از تعديل قرارداد	۲۰۹
بند اول) هدف از تعديل قراردادی (توسط طرفین)	۲۰۹
بند دوم) هدف از تعديل قانونی	۲۱۳
بند سوم) هدف از تعديل قضایی قرارداد و نقدآن	۲۱۴
گفتار دوم: معرض و مغاینه ای بودن قرارداد	۲۱۷
گفتار سوم: عدم تعیین تکلیف قرارداد در صورت بروز حوادث غیر متربقه توسط طرفین، و عدم پذیرش وضعیت جدید توسط متضرر	۲۱۹
گفتار چهارم: تقارن زمانی اجرای حقوق و تکالیف متقابل طرفین	۲۲۲
گفتار پنجم: بقاء قرارداد مورد تعديل	۲۲۷
گفتار ششم: استمرار قرارداد مورد تعديل	۲۳۵
گفتار هفتم: تعديل قانونی و استخراج قاعده جهت تجویز تعديل قرارداد توسط قاضی	۲۳۷
فصل دوم: تعديل قرارداد به مفهوم عام آن	۲۴۳
مبحث اول: تعديل قراردادی	۲۴۵
گفتار اول: تعديل بر مبنای توافق در زمان انعقاد قرارداد (شروط تعديل کننده)	۲۴۶
بند اول) شرط پرداخت طلا	۲۴۸
بند دوم) شرط پرداخت به پول خارجی	۲۵۰
بند سوم) شرط پرداخت بر مبنای شاخصهای معتبر	۲۵۲
بند چهارم) شرط مذاکره مجدد (هاردشیپ)	۲۵۵

۹ فهرست مطالب

۱- مفهوم و مزایای این شروط ۲۵۵
۲- تکالیف ناشی از مذاکره مجدد ۲۵۹
۳- اثر ناکامی مذاکره ۲۶۱
۴- اثر موفقیت مذاکره ۲۶۳
گفتار دوم: تعديل در حین اجرای قرارداد ۲۶۴
مبحث دوم: تعديل قانونی ۲۶۷
گفتار اول: تعديل قانونی در حقوق ایران ۲۶۷
بند اول) تعديل مستقیم توسط قانون ۲۷۰
بند دوم) تعديل قرارداد به حکم قانون توسط قاضی ۲۷۴
گفتار دوم: تعديل قانونی در حقوق انگلیس و آمریکا ۲۷۷
بند اول) تعديل قانونی در حقوق انگلیس ۲۷۸
بند دوم) تعديل قانونی در حقوق امریکا ۲۸۳
مبحث سوم: تعديل قضایی قرارداد در حقوق انگلیس و آمریکا ۲۸۶
گفتار اول: تعديل قضایی قرارداد در حقوق انگلیس ۲۸۶
گفتار دوم: تعديل قضایی قرارداد در حقوق آمریکا ۲۹۰
خلاصه مطالب، نتیجه گیری و پیشنهادات ۲۹۵
فهرست منابع ۳۰۳